

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A háborút lokalizálják

Németország demarsa Pétervárotról és Párisban — Anglia a világháború ellen — Románia semleges marad — Hadüzenet szerdán vagy csütörtökön — A szerbek fölvonulása megkezdődött — Temeskubin átellenében rálöttek csapatainkra — Belgrád kapitulálni fog

Határtalan lelkesedéssel, szinte a fanatikuságig bizakodó hittel a legteljesebb diadalban várja a monarchia népe a háború kitörését. Hadseregünk páratlan fölkeltségét bámulva, senkinek sincs kétsége, hogy fegyvereink győzedelmesen kerülnek ki ebből a háborúból, amelybe az orgyilkosokat nevelő Szerbia gonoszterteinek sorozata kergetett bennünket. *Megtorló hadjárat ez*, melynek egyedüli célja, hogy lehasítván a Balkán testéről az egész Balkánt megmételvező kelevényt, rendet, nyugalmat, békét biztosítson Magyarországra és Ausztria részére hosszú évtizedekig. Nem kell nekünk Szerbiából egy négyszögölnyi terület sem, de nem tűrhetjük tovább, hogy gyilkosoknak és kémeknek legyen melegágya ép oly kicsiny, mint vakmerő és szemérmetlen nagyvárosi hóbortban szenvedő szomszédunk és nem tűrhetjük tovább, hogy iparunk, kereskedelmünk, egész gazdasági életünk elsorvadjon csak azért, mert Szerbia a világon van.

A háború térképét immár magunk előtt láthatjuk. A rubelek még csak gurultak, de az atyuska támogatásából egyebet nem kap Szerbia. Senkit sem tévesztenek meg az Oroszország mozgósításáról szárnyra kelt hírek, mert a belső meghasonlottságban élő, forradalom előtt álló Oroszország nem érez bátorságot arra, hogy megtámadjon bennünket most, amikor Németország rendíthetetlen hűsége alkotja hadseregünk háttérét. Oroszország csak Franciaországban találta meg igazi barátját, de az ententeben a harmadik — Angolország — nem nyújt kezét neki a gonosztevők országának megsegítésére. A külügyi hivatalban még egymásnak adják a kilincset a nagyköveteik, még nem ért véget a diplomácia munkája, de már mindenki érzi, hogy a béke megmentésére irányuló törekvés éppen olyan hiábavaló, amilyen meddő minden oly törekvés, amely világháborút szeretne támasztani.

A történelem ítéletét ezért a háborúért fölemelt fővel várjuk. Féltett kincs gyanánt őriztük a békét, mert drága nekünk minden polgártársunk minden csöpp vére, mely Szerbia miatt hull. De a történelem után a békét föntartani — a lassu, de biztos halálunkat jelentette volna. Legyen háború!

A kormány a nemzethez

Budapesti tudósítónk táviratozza:

A kormány proklamációt intézett a nemzethez a háború küszöbén. A proklamáció a nemzet elé tárja azokat az okokat, amelyek a monarchiát arra kényszerítették, hogy megsértett jogait fegyverrel védelmezze meg. A kormány annak a reménységének ad kifejezést, hogy a nemzet hazaszeretete és elszánt-sága győzedelmesen kerül ki az események tüzkohójából.

A kormány végül a nemzetiségekhez fordul, akiktől elvárja, hogy mint a nemzet hű tagjai teljesíteni fogják kötelességüket, de komolyan megintsi őket, hogy **ha valamelyik nemzetiség eltántorodnék a hűségétől, ugy hosszú időre tönkretenné sorsát és jövőjét.**

A honvédség a háboruban

A képviselőház holnap, kedden délelőtt tíz órakor ülést tart. Ennek az ülésnek napirendjén a szeszadóról szóló javaslat szerepelt volna rendes időben. A háborús viszonyokra való tekintettel azonban a tárgyalásról szó sem lehet. A képviselőházat holnap királyi kéziratral elnapolják bizonytalan időre. Ezenkívül, még mielőtt az elnapolás megtörténne, törvényjavaslatot fogad el a Ház arról, hogy a honvédséget a határon túl is vezényelhesse. Ez a határozat preventív intézkedés jellegével bír.

Hadüzenet holnap vagy holnapután

Félhivatalosan közlik, hogy most a csapatoknak hadilétszáma való emelése folyik, azután az elhelyezések következnek. Néhány nap múlva ez a munka befejezést nyer, megkezdődnek a hadműveletek.

Berlin, július 27. A Lokalanzeiger jelenti: Az osztrák-magyar monarchia nem köteles az ellenségeskedések megkezdése előtt forma szerint is megüzenni a háborút Szerbiának, jóllehet a hágai egyezmény, amelyet a monarchia aláírt, ugy rendelkezik, hogy a szignatárius hatalmak tizenkét órával az ellenségeskedések tényleges megnyitása előtt tartoznak formális nyilatkozattal megüzenni a hadat. Azért nem köteles erre Ausztra-Magyaror-

szág, mert Szerbia nem írta alá a konvenciót. Ennek ellenére azonban nagyon valószínű, hogy az osztrák-magyar monarchia *ülhajtott lovagiasságból mégis elküldi a hadüzenetet Belgrádba*, még pedig Griesinger ottani német követ útján, aki a Szerbia területén lakó osztrák és magyar alattvalók védelmét magára vállalta. A hadüzenetet szerdára vagy csütörtökre várják.

A király a főhadiszállásra akar menni

Bécs, július 27. Ischlből jelentik: Ő felsége környezetében mondják, hogy az uralkodó vasárnap a késő esti órákig dolgozott, mégis mindenki frissnek és egészségesnek látja. Az ebédnél a felség azt a kívánságát fejezte ki, hogy *Ischl el akarja hagyni*. Környezete igyekezett lebeszélni a tervéről és kifejtette, hogy Bécsben a levegő most nagyon poros és meleg, ugy hogy könnyen megárt-hatna egészségének. Az uralkodó erre azt mondta, hogy *nem Schönbrunnba akar utazni, hanem a főhadiszállásra.*

A királynak ez a kijelentése mély hatást tett környezetére.

Mi volt Szerbia válasza?

Hivatalosan jelentik: A szerb kormány válaszigyzékét, melyet a monarchia ultimátumára adott, *nem lehetett kielégítőnek elfogadni*, mert hűjával volt az őszinteségnek. Ami ígért van a válaszigyzékben, az is *fentartásokkal van tele, a monarchia ellenes egyesületek betiltására nem hajlandó és azt sem engedi meg, hogy a nyomozásban az osztrák és a magyar közegek résztvegyenek*. Végül azt javasolta, hogy a monarchia föltételeit terjesszék a hágai döntő bíróság elé.

Most már nyilvánvaló, hogy a szerb kormány maga sem bizott abban, hogy a monarchia elfogadja a válaszigyzékét, mert három órával a jegyzék átadása előtt elrendelte a mozgósítást.

A szerb mozgósítás.

L o n d o n, július 27. A Reuter-ügynökség jelenti Belgrádból mai kelettel: Az utcák zsúfolva vannak ezredeikhez bevonuló tartalékosokkal. Az összes szerb vasutvonalakat a katonai hatóságok vették kezelés alá.

Páris, július 27. Az itt tanuló szerb

egyetemi hallgatók nem várták be a behívást, hanem már is sietnek vissza Belgrádba. Nagy kerülő utat tesznek, hogy ne kelljen keresztülutazniok Ausztrián és Magyarországon.

Szerb csapatösszevonások Szemendriánál.

Zimony, július 27. A szerb hadvezetőség nagy csapatösszevonásokat rendelt el Szemendriánál. A vasuti közlekedést nagyrészt beszüntették, úgy hogy utasokat naponként csak egy vonat szállít az ország belsőjébe.

Belgrád kiürítése.

Zimony, július 27. A Kalimegdánról vasárnap délután levették a standardot, ezzel akarva jelezni, hogy nincs katonailag megerősítve. Ha az ellenségeskedés megkezdődik, fehér lobogót tűznek a vár fokára, ami a teljes megadást jelentené. A Belgrádból visszavert magyarok beszélik, hogy a szerb hadsereg jóval délre Belgrádtól fog összpontosulni, hogy a monarchia haderőivel való összeütközést elkerülje, vagy legalább is kihuzza, hogy valamelyik idegen nagyhatalom, nyilván Oroszország, interveniálhasson Szerbia érdekében. A kormány tagjai Nisbe utaztak, Sándor trónörökös azonban még Belgrádban maradt. Nisbe mentek a Szerbiában akkreditált követek is, köztük elsőnek Griesinger báró német követ. Az osztrák-magyar alattvalók védelméről szükség esetén egy német konzulátusi tisztviselő gondoskodik.

Hol vonul fel a szerb hadsereg?

A szerb hadsereg fölvonulása Nis és Kragujevac közt és pedig Paracin, Kruzevac és Kraljevo vidékén lesz. Föltehető, hogy a szerb hadsereg egy részét a volt Novibazarszandzsákbán készen tartják a boszniai délkeleti vonal ellen való akcióra. Az az egy dolog azonban meglehetősen biztosan állítható, hogy a szerb hadsereg a Duna- és Száva-vonalon egyelőre védő állást fog elfoglalni, ellenben a Drina-vonalon és Bosznia délkeleti része ellen támadó célzata lesz.

Montenegró már mozgósít?

Raguza, július 27. A „Südslawische Korrespondenz“ jelenti: Az a hír érkezett Cetinjéből, hogy a király elnökölésével koronatanács volt, amely elrendelte az általános mozgósítást. Tegnap és ma nagy tüntetések voltak Cetinjében a szerbek mellett. Danilo trónörökös, akit távirattal hazahívtak, valószínűleg ma megérkezik.

Nikita megverte a tüntetőket.

Cetinjéből jelenti a Reichspost a következő derűs epizód: Cetinjében tegnap tiltakozó népgyűlés volt, amely kimondta, hogy Montenegró Európa emberszeretétét hívja föl tanunak amellet, hogy az osztrák-magyar monarchia területén sanyargatják a szerb testvéreket. A népgyűlés után néhány száz ember az osztrák-magyar követség épülete felé tartott és az a 40-50 csendőr, amely utját állotta, kénytelen volt meghátrálni. Már-már elérte a tüntető sokaság az osztrák-magyar követség házát, mikor arra felé rohogott Nikita király automobilon. A király megállította gépkocsiját és harsány hangon felszólította a tömeget, hogy azonnal oszoljon szét. Lehetek vagy százan a tüntetők. Elképedve néztek a királyra és nem mozdultak. Ekkor Nikita király fölemelkedett az automobil üléséről, jól megmarkolta vastag sétapalcáját és a gépkocsijához legközelebb álló tüntetőkön végig vágott. A királynak ez a váratlan föltétele rögtön véget vetett a tüntetésnek. A sokadalom eltette a királyt és sietve elszéledt.

Petár és Nikita.

Raguza, július 27. A „Südslawische Korrespondenz“ jelenti: Péntek este részletes távirat érkezett Péter szerb királytól Nikita királyhoz, mire a montenegrói uralkodó tanácsba hívta családjának férfi tagjait, a minisztereket, a szkupstina elnökét és a pártvezéreket. Este nyolc órakor kezdődött a tanácskozás a konakban. Miklós király a tanácskozást ünnepélyes formában nyitotta meg azután felolvasta a szerb királytól érkezett táviratot. Ribarska Banijában datált távirat fölkéri Miklós királyt, hogy abban a pillanatban, amikor az egész szerbséget fenyegeti az osztrák-magyar hatalom, haladéktalanul rendelje el a montenegrói hadsereg mozgósítását, hogy együtt védelmezzék meg a szerbséget. Hasonló táviratot küldött Sándor trónörökös is, aki „a szerbség legnagyobb veszelmének pillanatairól“ beszélt. A montenegrói konakban egybegyültek egyértelműleg úgy nyilatkoztak, hogy Montenegrónak vállalva kell haladnia Szerbiával. A nagy tanácskozás késő éjjel ért véget. Miklós király szombatn hosszabb megbeszélést folytatott az orosz és a francia követtel.

Cetinje, július 27. Vukotics montenegrói miniszterelnököt táviratban hazahívták Oroszországból. A miniszterelnök szerdán érkezik meg.

Hartwig utóda.

Pétervár, július 27. Hartwig utódjává Trubeckoj herceget neveztek ki Oroszország belgrádi követévé. Trubeckoj herceg a legfanatikusabb orosz diplomata, akitől azt várják, hogy Hartwig politikáját fogja folytatni.

Németország semlegességet követel Oroszországtól

Demars Pétervárott és Párisban.

Bécs, július 27. Pourtales gróf pétervári német nagykövet vasárnap délelőtt megjelent az orosz külügyminisztériumban és ugyanakkor megjelent Schoen báró párisi német nagykövet a francia külügyi hivatalban utaltak arra, hogy Szerbia tántoríthatatlanul bizik az orosz segítségben, támogatást remél Oroszországtól és csak ebben a várakozásában tőkelhette el magát arra az ellenszegülésre, amelyet az osztrák-magyar monarchia irányában tanusított. Ha tehát az orosz birodalom őszintén kívánja a béke föntartását és a vérontás elkerülését, amelynek nyomában Szerbia végső pusztulása járhat, akkor még mielőtt az ellenségeskedés kitörne, nyilatkoztassa ki az orosz birodalom, hogy abban a leszámolásban, amelyre most készül Ausztria Magyarország Szerbia ellen, föltétlenül semleges marad.

Schoen báró és Pourtales gróf nagykövetek arra is utaltak, hogy ha Oroszországnak ez az ünnepies semlegességi nyilatkozata meg nem történik, akkor a német birodalom meg fogja tenni kötelességét szövetséges irányában.

Bécsi diplomáciai körökben azt mondják, hogy a párisi és a pétervári német nagykövetek majdnem határidőt szabtak a neutralitási nyilatkozat megtételére: a keddi nap déli 12 óráját jelölték meg olyan határidőül, amikor még nem késő, amikor még elejét lehet venni az ellenségeskedések kitörésének, ez lévén az osztrák-magyar monarchiában a mozgósított állapot első napja.

Vilmos császár otthon.

Berlin, július 27. A Wolff-ügynökség jelenti: Vilmos császár már néhány nappal előbb, mint az eredetileg tervezve volt, visszatér északi utjáról és valószínűleg a mai nap folyamán érkezik Berlinbe.

Drezda, július 27. A szász király megszakitotta sandi nyári tartózkodást és visszatér Drezdába. Érkezését keddre várják.

Berlin, július 27. A Berliner Tagblatt rendkívüli kiadása jelenti, hogy Vilmos császár északi tengeri utjáról visszatérőben még utközben elhagyta a Hobenzollernyachtot és a Rostock nevű cirkálóra szállt, hogy a leggyorsabban visszatérjen Berlinbe.

München, július 27. Tegnap a külügyi államminisztérium épületében a minisztertanács ülésre gyűlt össze, hogy tanácskozzék arról a kérdéssel, vajon a mostani tisztázatlan politikai viszonyok közt ajánlhatja-e a királynak, hogy a Franken tartományba terve-

zett utazását megtegye. A minisztertanács egyhangulag az utazás megkezdése ellen foglalt állást és erről jelentést tett a királynak. A király erre elhatározta, hogy lemond az utazásról.

Berlin tüntet mellettünk.

Berlin, július 27. A város, mely vasárnap rendesen kihalt, tegnap élénk képet mutatott, amelyet még a tavalyi jubileumi napok alkalmával sem észleltek. A Lokalanzeiger olvasóterme előtt óriási tömeg gyűlt össze, amely a legnagyobb érdeklődéssel várta a legújabb híreket. Az orosz és francia nagykövetség, valamint a szerb követség előtt megerősített rendőrcsapatok voltak felállítva. Amikor egy katonai zenekar a királyi parkon áthaladt, az osztrák néphimnuszot játszotta, ami az ezernyi és ezernyi tömegből leirhatatlan lelkesedést váltott ki. A tömeg együtt énekelte a himnusz és Ferencz József császár és királyt, Vilmos császárt és Ausztria-Magyarországot éltette.

A cár a béke mellett.

Pétervár, július 27. Nyílt titok itt, hogy a cár a béke mellett van. Hiába uszít és lázít a nacionalista tábor a háború mellett, hasztalan figyelmeztetik az orosz birodalom uralkodóját rossz szellemei arra, hogy a belső egyenetlenségeket egy csapásra el lehetne simítani, ha az orosz birodalom beleavatkoznék Szerbia és az osztrák-magyar monarchia végzetes konfliktusába, a cár békét akar. — Széltében beszélnek, hogy az uralkodó ezt nyíltan megmondta környezetének, de hiába, Izwolszky Párisban háborúra tüzel. A hivatalos tényezők fenyegető nyilatkozatait után nehéz a visszavonulás. Olyasféle megoldást keresnek itt, hogy Ausztria-Magyarország még az ellenségeskedés kitörése előtt jelentse ki és kötelezze magát arra, hogy nem kívánja Szerbiát megsemmisíteni. Ha ezt elérné az orosz diplomácia, akkor nemcsak hogy nem szenvedne diplomáciai vereséget, és szép visszavonulást biztosíthatna magának, de sőt olyan színben tűnhetne föl a világ szemében, mintha diplomáciai diadalt aratott volna, mint Szerbia oltalmazója.

Elmaradt demars.

Berlin, július 27. A Lokalanzeiger bécsi távirat nyomán jelenti, hogy Oroszország és Franciaország bécsben diplomáciai lépést akart tenni, azonban a demars elmaradt, mert a bécsi nagykövetek meggyőződést szerez-

tek róla és jelentették kormányaiknak, hogy minden további diplomáciai akció céltalan. — Első sorban az vágta utját a tervbe vett diplomáciai demarsznak, hogy az angol külügyi kormány nem lelkesedett érte, sőt ellenkezőleg, huzódzott tőle. De az is kedvét szegte főleg Dumaine-nek, hogy a hármasszövetség most már, miután Olaszország határozottan állást foglalt, egységesen lép sikra Szerbia ellen. Minden remény meg van ahoz, — így vélekednek Bécsben a legilletékesebb helyen — hogy Szerbia és az osztrák-magyar monarchia között lokalizálva marad a leszámolás.

Orosz mozgósítás.

Berlin, július 27. A német területen élő orosz tartalékosok távirati behívása tegnap kezdődött. Első sorban a varsói hadtesthez tartozóknak kell hazautazniuk. Tegnap és az elmúlt éjjel ezernél több orosz tartalékos utazott vissza Berlinen keresztül Oroszországha.

Pétervár ostromállapotban.

Pétervár, július 27. a városban kihirdették a rendkívüli védelmi állapotot. A városkapitány hirdetményt bocsátott ki, a melyben felsorolja azokat a büntetteket, a melyeknek elkövetőit katonai bíróság elé állítja. Fel vannak sorolva továbbá azok a vétések is, amelyeket közigazgatási uton büntetnek.

Anglia a háboru lokalizálásáért.

London, július 27. Grey külügyi államtitkár vállalkozott arra, hogy a hármasszövetség és a hármasszövetség hatalmak között közvetítsen a háboru lokalizálása végett.

Bécs, július 27. Az angol kormány kijelentette, hogy hozzájárul ahhoz, hogy Ausztria-Magyarország megfenyítse a sarajevói merénylet szerbiai büntetésait, azonban azt kívánja, hogy Ausztria-Magyarország jelentse ki, hogy nincsen területhódítási szándéka, viszont a hatalmak vállaljanak garanciát, hogy Szerbiában megszünnék a nagyszerb propagandista üzemek.

Románia semleges.

Bécs, július 27. Mavrocordato román követ ma délelőtt megjelent a külügyminisztériumban, hogy Románia nevében barátságos semlegességet biztosító nyilatkozatot tegyen.

Bukarest, július 27. A félhivatalos sajtó cikkeiből nyilvánvaló, hogy Románia szívesen vállalkoznék a békés közvetítés szerepére Szerbia és a monarchia között, de ha ez a jó szolgálat már hiu fáradozás volna, akkor Romániának semlegesnek kell maradnia mindaddig, míg a háboru elszigetelt, ha pedig európai konflagráció állana be, akkor Romániának utját biztosan megjelöli saját létfeltételei és életbevágó érdekei. A konzervatív és a független lapok a legnagyobb határozottsággal fordulnak Oroszország ellen és nyíltan rokonszenveznek az osztrák-magyar monarchiával.

Bulgária mozgósít?

Zimony, július 27. Belgrádban azt a hirt terjesztik, hogy Bulgária a monarchiával kötött katonai konvenció értelmében mozgósítani akar, de a lakosság, mely még nem heverte ki a két rettenetes háboru szenvedéseit, ellene van a beavatkozásnak. Ferdinánd király viszont állja ígérését és mozgósít, ami a nép hangulatát erősen ellene fordította.

Tüntetés Olaszország mellett.

Bécs, július 27. Tegnap este a Volksgarten éttermében is tüntettek Olaszország mellett. Mikor a zenekar az olasz himnuszt

játszotta, a rendkívül nagy számban összegyűlt közönség állva hallgatta végig és lelkesen éltette Olaszországot.

Kegyelem a katonaszökevényeknek

A hivatalos lap mai rendkívüli kiadása a következő legfelsőbb elhatározásokat közli:

I.

Öcsászári és apostoli királyi Felsége Wienben 1913. évi május hó 2-án kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmebben a következőket méltóztatott elrendelni:

1. Mindazoknak a magyar állampolgároknak, akik a mozgósítási hirdetmény közzététele előtt elkövetett következő bűncselekmények, ugymint:

az állíttatásnak vagy felülvizsgálatásnak elmaradás által való meghiusítása, vagy az ujoncállítás elől való szökés, vagy a katonai szolgálat kikerülése miatt elítéltek vagy büntetés alá vonattak, a büntetés, amennyiben az még végrehajtva nincs, illetőleg a további büntető eljárás és a büntetés, valamint a szolgálati kötelezettség meghosszabbítása elengedtetik.

Azoknak az egyéneknek, akik az első bekezdésben említett, a mozgósítási hirdetmény kihirdetése előtt elkövetett bűncselekmények egyike vagy másika miatt üldözöttek vagy emiatt üldözöttségüket várhatják, a büntető eljárás és büntetés, valamint a szolgálati kötelezettség meghosszabbítása abban az esetben elengedtetik, ha ők a rájuk eső állításkötelezettségnek, illetőleg törvényes szolgálati kötelezettségüknek magukat alávetik és e célból illetőségi helyük politikai hatóságánál haladéktalanul személyesen jelentkeznek.

A büntető eljárás és büntetés elengedése a büntársakra és a részesekre nem terjed ki.

Azok a visszavándorlók, akik a 3. korosztályból való kilépés után soroztatnak be, csak azon év december 31-éig szolgálatkötelesek, amelyben 33. életévüket betöltik.

A közkegyelem azokra az egyénekre is kiterjed, akik az első bekezdésben felsorolt bűncselekmények valamelyikét a jelenleg érvényes védtörvény hatályba lépte előtt követték el.

2. A magyar honvédség állományába tartozó mindazoknak az egyéneknek, akik a mozgósítási hirdetmény közzététele előtt elkövetett szökés vagy katonai behívási parancs iránti engedetlenség miatt büntető eljárás alatt állanak, büntetőbírói üldözést vagy fegyelmi fenytést várhatnak, a további büntetőbírói eljárás és a büntetés elengedtetik, és pedig azoknak, akik távol vannak oly feltétel mellett, hogy katonai szolgálati kötelezettségük teljesítése végett haladéktalanul bevonulnak; azok azonban, akik rendfokozatot viselnek és bevonulásuk idejében mint szökevények már szabályszerűen állományon kívül helyezettek, rendfokozatukat elvesztik.

A szökésben töltött idő a szolgálati időbe beszámítandó.

A büntető eljárás és büntetés elengedése a büntársakra, részesekre és azokra, akik a szökésre vagy a katonai behívási parancs iránti engedetlenségre való csábításban váltak bűnösökké, nem nyer alkalmazást.

3. A közkegyelemre méltóztatott bűncselekményeknek más bűncselekményekkel való összetalálkozása — ha ítélet még nem hozott — az illető egyéneknek közkegyelemben való részesítését nem zárja ki; az utóbb említett bűncselekményekért azonban felelősek maradnak.

Ellenben kivételnek a közkegyelem alól azok, akik valamely az 1. pont szerint közkegyelemre méltóztatott bűncselekmény és egyidejűleg más bűncselekmények miatt itt már elítéltek, ily egyénekre nézve azonban méltánylást érdemlő körülmények fenforgása esetében külön kegyelmezési javaslatok tehetőek.

II.

Öcsászári és apostoli királyi Felsége Wienben 1913. évi május hó 2-án

kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmebben a következőket méltóztatott elrendelni:

A cs. és kir. közös hadsereg és a cs. és kir. haditengerészet állományába tartozó mindazoknak az egyéneknek, akik a mozgósítási hirdetmény közzététele előtt elkövetett szökés vagy katonai behívási parancs iránti engedetlenség miatt büntető eljárás alatt állanak, büntetőbírói üldözöttek vagy büntetőbírói üldözést vagy fegyelmi fenytést várhatnak, a további büntetőbírói eljárás és büntetés elengedtetik, és pedig azoknak, akik távol vannak, oly feltétel mellett, hogy katonai szolgálati kötelezettségük teljesítése végett haladéktalanul bevonulnak, azok azonban, kik rendfokozatot viselnek és bevonulásuk idejében mint szökevények már állományon kívül helyezettek, rendfokozatukat elvesztik.

A szökésben töltött idő a szolgálati időbe beszámítandó.

A büntető eljárás és büntetés elengedése a büntársakra, részesekre és azokra, akik a szökésre vagy a katonai behívási parancs iránti engedetlenségre való csábításban váltak bűnösökké, nem nyer alkalmazást.

A közkegyelemre méltóztatott bűncselekményeknek más bűncselekményekkel való összetalálkozása az illető egyéneknek közkegyelemben való részesítését nem zárja ki, az utóbbi említett bűncselekményekért azonban felelősek maradnak.

A királyi rendeletek kiadattak a birodalmi tanácsban képviselt királyságokhoz és országokhoz tartozó egyének és a bosnyák-hercegovinai tartományi illetőséggel bíró egyének főntebb felsorolt bűncselekmények-re vonatkozólag is.

Három napos szünet a tőzsdén.

Budapesti tudósítónk jelenti: A tőzsdetanács ma reggel teljes ülést tartott Horváth Elemér elnöklésével, amelyen elhatározta, hogy július hó 27., 28. és 29-ik napjain a tőzsdei forgalmat szünetelteti. A választott bíróság és a szakértők bizottságok ezen idő alatt is működni fognak.

Csütörtökig rendes vasuti forgalom.

A vasutak igazgatóságának a hirdetménye bejelenti, hogy az áru- és személyforgalom korlátozása e hó huszonnyolcadikán életbe lép. A hirdetmény megjelenése után a félhivatalos Budapesti Tudósító illetékes helyről nyert értesülése alapján jelentette, hogy a forgalmat csütörtökön vagyis harmincadikán éjfélig korlátlanul fenntartják. E két hirdetés között látszó ellenmondásról a Máv. igazgatóságának forgalmi vezetősége a következő felvilágosítást adta:

— Az ellentmondás csak látszólagos. A forgalomkorlátozás tényleg 28-án lép életbe, csütörtökig mégis fentartják a forgalmat. Még ma minden podgyász árut felvesznek és továbbítanak s a személyi forgalom is korlátlan lesz. Holnap, azaz kedden, huszonnyolcadikán csak olyan podgyászt és árut vállalnak, amely csütörtökről péntekre virradó éjfélig a rendeltetési helyére érkezik. Ugyan csak olyan jegyeket adnak ki a személyi forgalomban 28-ától kezdve, mellyel az illető 30-án éjfélig az utazási helyére ér. Ezek az intézkedések természetesen csak azokon a vonalakon lépnek életbe, ahol a forgalom egyelőre teljesen szünetel a rendelet értelmében. A korlátozott forgalmu vonalakra ez az intézkedés nem vonatkozik.

A munkások a háboruért.

Budapest, július 27. a munkások rokkant és nyugdíj egyesületének küldöttsége ma este Tisza István gróf miniszterelnök elé járult a nemzeti munkapárt klubhelyiségében. A munkások annak a bizonyítására, hogy hűvek a nemzethez, fölajánlottak egy millió koronát állampapirokban a háboru céljaira. A miniszterelnök megindultan mondott köszönetet a munkásoknak hazafiságuk nyilvánításáért.

Tüntetések a fővárosban.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma este ismét lelkes tüntetések voltak a főváros utcáin. A tüntetők a Hangli előtt ülő ellenzéki politikusokat megélték. *Polónyi Géza az ellenzék elnyomásáról* kezdett beszélni hozzájuk, a tömeg azonban *lehurrogta* és így kiáltott:

- *Abcug!*
- *Ne politizáljon!*
- *Éljen Tisza!*

A tüntetők tovább mentek a Nemzeti Kaszinó elé, ahol az ablakból *Terstyánszky* hadtestparancsnok s *Windischgraets* Lajos herceg beszéltek a néphez.

Debreczen mámorosan tüntet a háboru mellett

Csak egy *nemzeti háboru* lehet elképzelni az *öröm extázisának* azzal a kísértő zenéjével, amely a szerb háboru kilátásának nyomán támadt. *Országszerte a leglelkesebb tüntetés szól a háboru mellett* és azt lehet mondani, hogy egy óhajításban, egy követelésben dobban össze a nép szíve:

— *Háboru!*

A végső leszámolást döbbenetesen energikus akaratta! *követeli a nemzet*. Minden városból azt a hirt hozza a táviró, hogy *a közönség mámorosan tüntet a háboru mellett*.

Debreczen közönségét is a legnagyobb mértékben lángba borította a lelkesedés. — Csodálatos harmóniával nyilatkozik meg Debreczen népe s a családapák, akiknek négy fiát hívja sorompóba a kötelesség, éppen oly lelkes kedvvel hangoztatják *a háboru szükségességét*, mint amilyen friss örömmel üdvözlik egymást a katonaruhába öltözött *tartalékosok*.

Nagyszerűen mozgalmas képet nyújt a készülődő Debreczen. Hajnaltól késő estig a bevonuló tartalékosokat ontják a vonatok. Most egy ötvenes, majd egy százas, kétszáz csoport hullámszik végig a Piac-utcán. — Mindegyiknek fehér btyu, vagy katonaláda a hátán. Nem leverten, földreszegzett szemekkel, nem a keserűség bélyegével az arcukon vonulnak ezek az emberek a kaszárnyákba, hanem *a szilaj jókedvtől lelkesen, harsány Kossuth-nótával, izzó szerb-ellenes kifakadásokkal*, amelyek a harci vágnak valami csodálatos nekilendülését mutatják.

A Piac-utca kivétel nélkül mindig hangozó és forgalmas. A hajnali órákban a napal együtt világosodnak a jókedvű csoportok s a késő éjszaka még hullámszó sürgő-forgó tömegeket talál.

Kétségtelen, hogy egyszer-egyszer a nagyfokú izgalom hullámhegyei is keresztül vágnak a közönségen. Most ez a csoport adja tovább megdöbbenéssel a hirt, hogy az olasz királyt meggyilkolták, azután egy ismeretlen ur vonja magára a közfigyelmet egy másik hírrel, hogy a szerb trónörökösét meggyilkolták, azután jönnek a további *izgalom-injekciók*. Száll a hír, hogy Püspökladányon elfogtak két szerbet, akik fel akartak robbantani egy katonavonatot. A két szerbet éppen akkor fogták el, — mondja a kövér kacska — amikor már meggyújtották a gyújtózsínort. Egy másik ur már arról is tud, hogy a két szerbet automobilon hozták be Debreczenbe. Az csak természetes, hogy a zimonyi Dunahid minden két órában felrobban. Éppen ilyen, óránként visszatérő hír, hogy elrendelték az általános mozgósítást. Valószínű, hogy ha sokáig fog még visszatérni, egyszer csak ugyan igaz lesz.

A képviselőház elnöke háboruba megy.

Budapesti tudósítónk táviratozza: *Beöthy Pál*, a képviselőház elnöke, aki tartalékos honvédszár főhadnagy, ma *aktív szolgálattételre jelentkezett. Beöthy holnap vonul be ezredéhez.*

Az első lövések

Hivatalosan jelentik:

A Temeskubin közelében táborozó csapatainkra a szerb katonák egy dunai hajóról ráfottek. A mieink viszonzták a tüzelést és a szerbek közül néhányat leterítették. A mi katonáink közül senkisé sem sebesült meg.

Igy kergetik, forgatják, üzik egymást a fantasztikus hírek. Közben persze a külpolitika várható fejleményei adják a disputák anyagát.

Reggeltől estig ugyszólván mindenki utcán van. Alig lehet járni a tömeg között, a személyforgalom olyan óriási arányokat öltött, hogy Debreczen utcáinak, de különösen a főutcának a képe valósággal a fővárosi boulevardok mozgalmasságát mutatja. — Léptenyomon megállnak az ismerősök:

— Magát is behívták?

— Mikor megy?

— Csak hoz haza egy kis szerbet?

Mert *a közönség a hadseregbe vetett bizalomnak olyan szilárd hitével van eltelve* — és jogosan is — *hogy cseppet sem veszi tragikusan a háboru*. Az orosz mozgósításról terjesztett hírek sem okoznak izgalmat, *Németország nagyszerű hűsége a végsőkig lelkesítő hatással van s a király és Tisza István gróf mellett* a harmadik sokat emlegetett és *ünnezett* férfiú Debreczenben:

— „*Vilms*”,

a német császár. Külön megemlést kíván a bevonuló tömegek uszálya, *az asszony nép*. A kaszárnyák és barakok előtt százakra menő sokaságban állnak a vidékről bejött asszonyok, leányok, felpakolva minden jóval.

Leplezhetetlen büszkeség fűti a *népfelkelők* szívét is, akik egyelőre még nem vonulnak be, és nem öltözködnek fel, csupán jelentkezésre szorult a kötelezettségük. — *A püspöki palotában van a jelentkezési irodájuk* s a palota előtt százsámra állnak, várakozva a jelentkezésre.

Közben pedig nehéz társzekerek dübörögnek az utcán. Katonák kísérik a szekereket, amelyeken élelmi cikkeket szállítanak, mert a sok embert bizony táplálni is kell.

Debreczen külső arca vasárnap óta valóban filmre kívánkozik. Ennyire frissnek, lelkesnek, nekilendülőnek, határtalanul bizónak és nagyszerűen hullámszóznak még soha sem láttuk Debreczen utcáit.

Ez a kép felejtethetetlen s katona, akit ebből a környezetből fognak levinni a harctérre, az csak *a győztes diadalával térhet vissza*.

Debreczeni nők a harctéren

Az a lelkesedés, mely Debreczen polgárságát fűti a háboru mellett, átvitte parázsát a debreczeni nők szívébe is.

Ma *hatvan debreczeni asszony és leány* jelentkezett a városházán a polgármesteri hivatalban azzal, hogy *a harctérre óhajtanak menni sebesülteket ápolni*. A városházáról Márk

Endre udvari tanácsoshoz utasították őket, aki a Vöröskereszt-Egyesület debreczeni fiókjának titkára. A nők holnap reggel 8 órakor jelennek meg Márk Endrénél. Valószínűleg *betegápolónői tanfolyamot* fognak berendezni a részükre, melyen rövid időn belül képezik a hölgyeket betegápolásra.

Katonai kórházak debreczeni iskolákból

Ma délelőtt intézkedés történt a katonaság részéről, hogy *Debreczenben a szükséghez mérten megfelelő számú ideiglenes kórházak legyenek berendezve*. E célból ma délelőtt megjelentek a kollégiumban *Brief* dr. fő-törzsorvos és *Kovács* hadnagy, magukhoz kérték *Kun* Béla dr. jogtanárt, a főiskola rektorát s közölték vele, hogy kiemelik a főiskolának azokat a helyiségeit, amelyeket a kórház céljaira fölhasználnak.

Az épület átvizsgálása után a fő-törzsorvos a kollégium Darabos- és Fűvészkert-utcák felőli részeit foglalta le *háromszáznegyven ember részére*. A Darabos-utcai részen a sebészet, a Fűvészkert-utcai oldalon pedig a belgyógyászat lesz. Az épület leghátsó részében fogják elhelyezni a konyhát; az ápolók szobái szintén ezen a részen lesznek.

Kun Béla dr. azonnal intézkedett, hogy a termekből a padokat a többi butorzattal együtt kihordják, a helyiségeket kisurolják és kimeszelik. Ez még a délután folyamán megtörtént. Holnap reggel már beköltözik a kollégiumba a katonaság és berendezi a kijelölt termeket; hoznak tábortábori ágyakat, ruhaneműt, orvosi műszereket és a katonai gyógytárat, nemkülönben a konyhai felszerelést.

Hasonlóképpen eljárak *a római katolikus főgimnáziumban, az állami főreáliskolában és a Dóczy-intézetben*, hogy az iskoláknak *kórházakká* való átalakítás menél előbb megtörténjék, nehogy fennakadás legyen. Hír szerint a kollégiumi kórházba a csapatkórházból néhány beteget már holnap átszállítanak.

Őrzik a szerb katonaszökevényeket

A balkáni háboruból megszökött szerb katonák egy részét — mint ismeretes — a belügyminiszter rendelete alapján *Debreczenbe szállították*. A rendőrség iparosoknál és gazdaságokban helyezte el őket. Ma azután valamennyit bevitték a rendőrségre, ahol a kihágási bíró elé állították a katonaszökevényeket.

A rendőrbíró jegyzőkönyvileg kihallgatta őket és kihirdette előttük, hogy *további intézkedésig mindamnyukat őrizetbe veszik*. A szerb katonaszökevényeket a fogháznál helyezték el; levelezésüket szigoruan ellenőrzik. A rendőrtisztviselő ezt az intézkedést azzal indokolta meg a szökevények előtt, hogy tekintettel a mostani háborus készülődésekre, parancsot kapott a rendőrség a felügyelet alá helyezésre.

Butorvevők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy *Piac-utca 83 szám alatt a Lovász-féle házban modern butorraktárt nyitottam. Raktáron tartok mindenféle butorokat, diványokat, sodronyokat, madracokat. A legolcsóbb árak. Kérem egy próbavásárlással meggyőződést szerezni.* — — — Szives pártfogást kér

Herskovits Sámuel,

butorkereskedő. Piac-utca 83. szám. Lovász-ház.

Debreczen tanácsa és a mozgósítás

Permanens szolgálat a városházán éjszakai ügyelettel — Kórházra alakították a gazdasági tanintézetet és a Szent Anna-utcai leányiskolát — A Népiroda munkaközvetítője — A végrehajtásokat felfüggesztették

Debreczen város tanácsa ma délelőtt tartott ülésén állapította meg azokat az intézkedéseket, amelyek a mozgósítás folytán szükségesekké váltak. Ezeket az intézkedéseket Kovács József polgármester előterjesztése alapján 16.618/1914. számú határozatában a következőkben foglalta össze:

Debreczen sz. kir. város Tanácsa a mozgósítás folytán a következő intézkedéseket teszi, illetőleg az alábbiakat rendeli el:

1. Elrendeli, hogy a városházán mint központ a kivételes állapotok miatt éjjeli ügyelet tartassék. Az éjjeli ügyelet tart este 6 órától másnap reggel 8 óráig egyhuzamban. Az ügyelet (inspekció) helyiségéül a polgármesteri titkári hivatali és a mellette levő ugynevezett könyvtárszoba helyiségét jelöli meg. Az ügyelet telefonszáma 25.

Ezen ügyelet tartását azért rendeli el, hogy a városházán mindig tartózkodjék egy olyan tisztviselő, aki az alább megállapított hivatalos órák után is mozgósítási és katonai ügyekben fölvilágosítással szolgáljon s aki ezen ügyekben éjjel érkező hivatalos megkeresések, felsőbb hatósági rendeletek, táviratok, telefon-üzenetek át és felvételére állandóan rendelkezésre álljon s esetleg a polgármestert értesítse. Az inspekció tartásával a tanácsnoki és jegyzői kar (fogalmazási szak) alább megnevezett tagjait bizza meg, akik mellé egy-egy hajdu osztandó be.

Felhívja a rendőrfőkapitányt, utasítsa a rendőrségi központi ügyeletet, hogy a városházán éjszakai ügyeletet tartó tisztviselő rendelkezéseit haladéktalanul és a legpontosabban teljesítsék.

A városházi központi ügyelet tartására a következőket rendeli ki:

Julius hó 27-én (hétfőn) éjjel dr. Tatay Zoltán tb. aljegyző.

Julius hó 28-án (kedden) éjjel Szabó Elek tb. tanácsnok.

Julius hó 29-én (szerdán) éjjel dr. Vass Károly tb. aljegyző.

Julius hó 30-án (csütörtökön) éjjel dr. Vargha Elemér tanácsnok.

Julius hó 31-én (pénteken) éjjel dr. K. Tóth Mihály tanácsnok.

Augusztus 1-én (szombaton) éjjel dr. Tóth Emil tanácsnok.

Augusztus hó 2-án (vasárnap) éjjel Kondor Kálmán főszámvevő.

Augusztus hó 3-án (hétfőn) éjjel dr. Hegedűs István tb. tanácsnok.

Augusztus hó 4-én (kedden) éjjel dr. Vársáry István tb. tanácsnok.

A f. év augusztus hó 5-től kezdődőleg, amennyiben időközben más intézkedés nem történne, a fenti sorrend ismétlődik.

Kimondja a városi Tanács, hogy tekintettel arra, miszerint a fenti sorrendben ügyeletet tartó tisztviselők a jelzett napokon egész éjszaka fennvannak s szolgálatban állanak, az éjszakai ügyeleti szolgálatot követő napon az illető tisztviselő a hivatalos órák betartására nem kötelezhető.

Nappali időben reggeli 8 órától esteli 6 óráig, a katonai és illetőségi ügyosztály, illetve annak vezetője és az ügyosztályba beosztott alkalmazottak állanak a mozgósítási és egyéb katonai kérdésekben rendelkezésre. Elrendeli, hogy a hajduőrmester a f. évi július hó 27-től kezdődőleg további intézkedésig minden éjjelre (este 6 órától reggel 8 óráig) a városházi központi ügyeletet tartó tisztvi-

selő mellé és annak rendelkezésére egy-egy hajdut osszon be, aki a szolgálat megkezdése előtt az ügyeletet tartó tisztviselőnél jelentkezni és annak rendelkezéseit betartani és pontosan teljesíteni tartozik. A városházi központi inspekciós részére a városi Tanács egy éjjelre 4, azaz négy korona díjazást állapít meg.

A városházi központi ügyeletet tartó tisztviselő köteles a hivatalos órák letelte után este 6 órától másnap reggel 8 óráig, a városházára: a polgármester, a városi Tanács, a katonai és illetőségi ügyosztály, illetve vezetője, vagy esetleg más városi hivatal címére érkező megkereséseket, értesítéseket, leveleket, rendeleteket, táviratokat, vagy telefonüzeneteket átvenni s azokban, amennyiben halaszthatatlan sürgősséget igénylő, a szükséghez képest azonnal eljárni, intézkedni, illetőleg amennyiben saját hatásköre szerint intézkedni nem óhajt, vagy ha „bizalmas”, „saját kezébe” jelzésű megkeresések, felsőbb hatósági rendeletek érkeznek, azokat a város polgármesteréhez, vagy a katonai ügyosztály vezetésével megbízott tanácsnoknak azonnal eljuttatni köteles s szolgálata letelte után a szolgálati ideje alatt történt fontosabb mozzanatokról a város polgármesterének, szóban, esetleg írásban jelentést tenni köteles.

Minthogy az Egyház-téri régi gazdasági tanintézet, valamint a Szent Anna-utcai leányiskola helyiségei mozgósítás esetére ideiglenes kórházakul jelöltettek ki, a katonai vezetőség részéről; a városi Tanács utasítja a h. főmérnököt, hogy ezen iskolákban levő padokat és egyéb butorzatot hordassa ki, a termeket haladéktalanul üríttesse ki. A katonai és illetőségi ügyosztályt felhívja, hogy erről az illetékes katonai intézőségeit értesítse s bocsássa a jelzett helyiségeket azok rendelkezésére. Ezen intézkedéséről tudomásvétel végett a ref. és róm. kat. iskolaszéket értesíti.

Elrendeli, hogy a debreceni Népiroda azon bemutatott hirdetménye, illetve felhívása, melyben a mozgósítás és az esetleges háboru tartama alatt mezőgazdasági és ipari munkáközvetítésre vállalkozik, a városi nyomdában hirdetmény alakjában fehér papíron 200 példányban kinyomattassék és a kész példányok a debreceni Népiroda elnöksége rendelkezésére bocsáttassék. Az ipari és mezőgazdasági munkáközvetítő helyiségéül a mezőrendőrfőkapitányság Csapó-utcai hivatalos helyiségében a rendőrfőkapitány közbenjöttével kijelölendő helyiségeket bocsátja át.

A mozgósítás folytán előállott kivételes állapotok miatt ideiglenesen és a további intézkedésig a hivatalos órákat f. évi július hó 28-ától (kedd) kezdődőleg délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig állapítja meg és elrendeli, hogy a város összes hivatalaiban (ideértve a rendőrséget, az árvaszéket, a mérnöki hivatalt stb.) ezen új hivatalos órák a tisztviselők és alkalmazottak, valamint a szolgálatteljesítés által a legpontosabban megtartassanak.

Miután a tüzoltóságnál használatban levő honvédkincstár tulajdonát képező lovak közül 4 bérlovat a mozgósítás folytán elvittek: a városi Tanács felhívja Medgyaszay Miklós tanácsnokot, miszerint a tüzoltóság rendelkezésére álló lovak számát állapítsa meg, amennyiben a szolgálat és tüzbiztonság ér-

dekében szükségesnek látná, gondoskodjék arról, hogy az elvitt 4 ló a tüzoltó-főparancsnok kijelölése alapján és nevezett közbenjöttével a város köztisztviselési és fuvarozási vállalata lovaiból pótolassék.

Tudomásul veszi a városi Tanács, hogy az adóügyi tanácsnok az összes végrehajtási eljárásokat felfüggesztette és miután Csóka Sámuel tb. főjegyző, tanácsnok, az adóügyi osztály főnöke, valamint helyettese, az adófőtiszt a mozgósítás folytán katonai szolgálatra behivatott, az adóügyi osztályt vezető tanácsnok helyettesítésével Szabó Elek tb. tanácsnok, I-ső aljegyzőt bizza meg.

Tudomásul veszi végül, hogy a házipénztárnok és házipénztári ellenőr katonai szolgálatra behívása folytán a város polgármestere akként intézkedett, hogy a házipénztárnoki teendőket délelőtt 8—12-ig Koszorus Kálmán gyámpénztárnok lássa el, aki délután 3—6-ig pedig mint gyámpénztárnok fog működni.

Fölhívja a tüzoltó főparancsnokot, miszerint jelentse be, hogy a tüzoltóság szolgálataiban hány hivatásos tüzoltó maradt, hogy ezek javadalmazása félhónaponként továbbra folyósíttassék.

Végül elrendeli a városi tanács, hogy ezen fent egytől kilenc pontok alatt tett intézkedése az érdekeltek tudomására hozassék.

Miről fentnevezetteket, a város összes hivatalait és a Város című lapot értesíti.

Fölhívás a lótulajdonosokhoz.

A lótulajdonosok értesítetnek, hogy miután a lovak osztályozása az 1873. évi XX. t.-c. alapján hajtatik végre, a mozgósítási hirdetményben megjelölt napokon az abban megjelölt helyen reggel 5 órakor a folyó évben nyilvántartott lappal ellátott lovakon kívül az 1912. évben alkalmasnak osztályozott valamint a folyó évben nyilvántartó lap nélkül alkalmasnak osztályozott lovak is elővezetendők.

Felhivatnak továbbá a lótulajdonosok, hogy fenti kötelezettségüknek pontosan tegyenek eleget, mivel ellenkező esetben a legszigorubbán fognak büntettetni.

Debreczen sz. kir. város katonai és illetőségi ügyosztálya.

A város lótenyésztő gazdái, kik a lóavató bizottságok elé tartoznak alkalmasnak osztályozott és nyilvántartási lappal ellátott lovaikat vezetni, felhivatnak azon előnyre, melyben az esetben részesülnek, ha a naponként besorozandó lómenyiséget önként felajánlják; mert ezáltal tíz százalékkal magasabb vételárat biztosítanak magoknak.

Minden nap reggelén a lóavató bizottság elnöke kérdést fog intézni a tenyésztő közönséghez ez iránt.

Érdeklükben áll tehát a lótenyésztőknek, hogy tömörüljenek és ez irányban nyilatkozatukat a lóavató bizottság elnökének az avatás megkezdése előtt tegyék meg.

Megjegyeztetik, hogy becslés után besorozott lovak ritkán érik el az árukat.

Az átlagos ár hátszlóért 800 korona, jobb hátszlóért 900 koronában van megállapítva.

A lóavató bizottság elnöksége.

A munkásbiztosító pénztár orvosai.

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága a következő tudósítást teszi közzé:

A kerületi munkásbiztosító pénztár tudatja az érdekelt pénztári tagokkal, hogy további intézkedésig a pénztári kerületi orvosi ellátását következő orvos urak végzik:

I. kerületben: Dr. Schwartz Dániel, Piac-utca 58. sz.

II. kerületben: Dr. Hahn Aladár, Mester-utca 14. sz.

III. kerületben: Dr. Hahn Aladár, Mester-utca 14. sz.

IV. kerületben: Dr. Grósz Pál, református egyházi bérpalota.

V. kerületben: Dr. Csikos Sándor Péterfia-utca 24. sz.

VI. kerületben: Dr. Derekassy István, Deák Ferenc-utca 12. sz.

VII. kerületben: Dr. Schwartz Dániel, Piac-utca 58. sz.

Felkéretnek a tagok, hogy fenti orvos urakat csak a legszükségesebb esetben és akkor vegyék igénybe, ha a beteg a rendelésintézetben meg nem jelenhetne. Tekintettel a mozgósítás folytán rendkívül megcsökkenett orvosi létszámra, kívánatos, hogy az orvosok minden fölösleges munkától megkíméltesenek.

A mozgósítás és a pénzügyintézetek

A kereskedelmi és iparkamara a közönséghez

Mozgalmas, mondhatni tulságosan mozgalmas élet volt a ma délelőtti folyamán a debreceni pénzügyintézetek helyiségeiben is. A háborús hírek folytán különben is felizgatott nép, főleg a kisemberek egymást rémitve és fantasztikusabbnál fantasztikusabb mesékkel izgatva, formálisan megrohanták a takarékpénztárakat és aggódással kérdezték: vajjon betéteiket kivethetik-e? Természetesen a válasz megnyugtató volt s a kisemberek összegyűjtött pénzei kisebb-nagyobb összegekben a bankok páncélszobáiból és vasszekrényeiből kikerültek, hogy a szalmazsák, harisnya, kéménylyuk, kályhacső és más hasonló helyeken nyerjenek biztosabbnak vélt elhelyezést.

A bankok kivétel nélkül példás gyorsasággal és figyelemmel szolgálták ki üzletfeleiket, felmondás nélkül fizettek, ami a közönséget igen megnyugtatta, olyannyira, hogy már a délután folyamán számosan vissza is vitték a pénzeiket.

— Kedves pénztárnok ur, mégis csak jobb helyen van az itt, ne tesszen haragudni, hogy zavarjuk, tesszen visszafogadni a pénzüinket! — mondta egyik-másik megnyugtató betevő.

Érdekesebbnél-érdekesebb és kedvesebb-nél-kevesebb jelenetek játszódtak le közben a betétek körül. Egyik legnagyobb takarékpénztárunk pénztárnokát homlokon csókolta egy öreg néni, mert a pénztárnok megígérte neki, hogy vigyázni fog a pénzére. A betevő közönség teljes megnyugvással tapasztalhatta, hogy pénzügyintézetünk minden irányban szem előtt tartja az ő érdekeit s így remélhető, hogy felesleges aggodalmaskodással nem fogják zaklatni különben is felizgatott kedélyüket. Ne bolondítsa egyik ember a másikat dajkamesékkel, hanem legyenek bizalommal jóembereikhez és fogadják meg a jó tanácsot.

Az alaptalan szóbeszéd arra indították a debreceni kereskedelmi- és iparkamarát, hogy a következő fölhívást intézze a közönséghez:

A debreceni kereskedelmi és iparkamara, mely hét vármegyére terjedő kerülete gazdasági életének minden jelenségét gondosan figyeli s a központi eseményeket ismeri, kötelességének tartja, hogy kereskedő és iparos érdekeltségét és a nagyközönséget a szárnyra kelt híresztelések alaptalansága felől megnyugtassa.

A pénzügyintézetek pénze a gazdasági élet szükségleteit szolgálja s a gazdasági élet folytatásához szükséges minden jogos igény kielégítésére rendelkezésre fog állani ezentúl is. E célból kormánykörök az Osztrák-Magyar Bank és a nagy vezető pénzügyintézetek minden szükséges intézkedést megtesznek.

Ugy a kereskedő és iparos érdekeltség,

mint a nagyközönség teljes bizalommal lehet pénzügyintézetek iránt. A betétek sokkal biztonságosabb helyen vannak elhelyezve, mint magánkézben. A mostani időkben gazdasági életünket éppen az által óvjuk meg a rázkódtatásoktól, ha pénzügyintézteinket nem gyöngítjük.

Gazdasági életünknek erőforrásai a pénzügyintézetek, melyeknek zavartalan munkássága legerősebb biztosítékunk. Ennek belátása kell, hogy áthasson mindenkit. Mindenkor szükséges, hogy e gazdasági tényezők iránt a közönség bizalommal viseltessen, most pedig különösen szükséges, hogy pénzügyintézetek és a nagyközönség egymást kölcsönösen támogassák.

Most, amikor országunk összes erejének érvényesítésével egy jobb, biztosabb, egészségesebb jövő feltételeit kell kiküzdenünk, bűn volna minden kishitűség.

A harcot, melyet ránk kényszerítettek, egymást megértő, minden téren megnyilvánuló céltudatos együttléssel győzelmesen kell megvívunk.

HIREK

Öngyilkos lett, mert fiait katonának vitték

Hajdudorog szenzációja.

Hajdudorogon — mint tudósítónk jelenti — egy asszony felakasztotta magát, mert behívták a két fiát és a vejét katonának.

Tegnap reggel nyolc órakor hirdették ki a községben, hogy a hetedik hadtest mozgósítva lett s az ezen hadtest kötelékébe tartozó egyéneknek haladéktalanul be kell vonulni ezredükhöz. Ignátz László 28 éves földműves is a hirdetményekből értesült a mozgósításról. Nyomban szólt a bátyjának és sógorának, hogy azonnal induljanak jelentkezni a községhez, ahol az ajánlati lapjait kapják ki. Mielőtt eltávoztak volna, értesésre adták a háborús előkészületet édesanyjuknak, özvegy Ignátz Lászlónéknak, s közölték vele, hogy katonának kell menniök. Zokogva köszönt el az öreg asszony gyermekeitől. Körülbelül két óra múltán tért vissza Ignátz László, de amint benyitott a szobába, rémes látvány tárult eléje: a gerendára felakasztva találta édesanyját. Egyik szomszédja segítségével levágta a kötélről anyját, aki-ben már nem volt élet.

Az esetről értesített községi előjáróság megjelent a helyszínen; az asztalon egy cédulát találtak, rajta kuszált betűkkel a következő pár sor:

„Mindegyik gyermekem elviszik, oda van mindenem. Éhen kellene meghalni, ezért tette.”

Az öngyilkosságról jelentést küldtek a debreceni királyi ügyészségnek, amely megadta özv. Ignátz Lászlóné eltemetésére az engedélyt. Holnap fogják eltemetni az öreg asszonyt, akinek végtisztességtételénél már nem lehetnek jelen a gyermekei, mert ma be kellett vonulniok a 39. gyalogezredhez.

— Az albán fejedelem Valonában. Rómából táviratozzák: A Stefani-ügnökség jelenti: Wied Vilmos herceg feleségével együtt Valonába érkezett. A lakosság a fejedelmi párt nagy lelkesedéssel fogadta.

— Fölhívás a józanságra. A Magyarországi Független Good-Templar Rend, amely harcot folytat az alkoholizmus ellen, most százezer számra fölhívást küldött szét az országba. Arra kéri benne a hadba vonuló népet, hogy tartózkodjék a szeszes italoktól,

mert csak józan fővel győzhetünk. Egy példára is hivatkozik: a teaió japán legyőzte a pálinkától megrontott muszkát.

— A letartóztatott román diákokat szabadonbocsátották. Nagyszebenből jelenti tudósítónk: A Vöröstorony állomáson letartóztatott harmincegy román főiskolai hallgató ügyében fordulat állott be. A nagyszebeni ügyészség befejezte a vizsgálatot és arról a főügyészségnek jelentést tett. Tegnap este Balogh Jenő igazságügyminiszter távirati rendeletére az ügyészség fogházából valamennyiüket szabadonbocsátották. Hír szerint Serbán János fogarasi ügyvéd, országgyűlési képviselő interveniált a letartóztatott román diákok érdekében. A diákok még tegnap este elhagyták az ügyészség fogházát, az éjszakát a városban töltötték és hajnalban visszatértek Bukarestbe.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

:: Kapható: ::

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

— Munkában a mentők. Ma délelőtti három izben nyújtottak segítyt a mentők. Gavalér Mihály 50 éves munkás a Hatvan-utca 19. szám előtt elesett és karját törte. — Krosner Károly napszámos s a Piac-utcán a gyalogjárón elcsuszott és a fejét betörte. — Greiner László 37 éves nyugalmazott tanár Bethlen-utca 52. szám alatti lakásán kitért az emebaj s a kórház megfigyelő osztályára kellett szállítani.

— Háboruba menőknek nélkülözhetetlen egy pompás öntöltőtől 1 koronától 30 koronáig. Szerb, horvát, porosz beszélgetések ára 60 fillér. Kapható Hegedüs és Sándor cégnél, Debreczen, Piac-utca 34.

— Gyermekek-kocsik, kerti nyugágyak, uti kosarak és bőröndök legolcsóbb szabott árak mellett kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac-utca 38. szám.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója.

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Kedden, szerdán július 28-án, 29-én

Előadások kezdete fél 8 és fél 10 órakor.

Az első nagyszabású műfilm a szezonban.

HA ASSZONYOK GYÜLÖLNEK

Egy grófnő sorstragédiája 6 felvonásban.

Kérem! Tekintettel arra, hogy e műfilm egy teljes előadást tölt be, kérések a n. közönség, hogy az előadás kezdetéhez megjelenjen szíveskedjenek.

RENDES HELYÁRAK

Csütörtökön, pénteken július hó 30-án, 31-én

KISÉRT A MULT.....

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Berson

Szümmiszarok
a legjobb

Versenyárgyalási hirdetmény.

A debreczeni m. kir. gazdasági akadémia telepén építendő és a m. kir. vetőmagvizsgáló és vegykesérelti állomások elhelyezésére szolgáló épület építési munkáinak, nevezetesen I. föld, kőműves és elhelyező, II. műkő, III. ács, IV. tetőfedő, V. bádogos, VI. asztalos, VII. lakatos, VIII. mázoló, IX. üveges, X. vászonredőny, XI. szobafestő, XII. csatorna és vízvezeték, XIII. villanyos csengő munkáknak biztosítására nyilvános versenyárgyalást hirdetek a következő feltételek mellett:

1. A versenyárgyaláson részt vehetnek mindazon hazai vállalkozók és iparosok, akiknek iparuk önálló üzésre hatósági engedélyük van. Mindazon vállalkozók és iparosok, akik a m. kir. földmívelésügyi miniszterium gazdasági műszaki hivatala által még ismeretlenek, tartoznak iparuk önálló üzésére vonatkozó jogosultságukat illetőleg képességüket az illetékes kereskedelmi és iparkamara útján igazolni.

2. Ajánlat úgy az összmunkára, mint az egyes munkanemekre, valamint egyes munkacsoportokra is tehető, azonban az összmunka, vagy a csoportmunka ajánlattevők túrni tartoznak, hogy ajánlataikból azok végösszegének 50%-áig egyes munkanemek esetleg kivethetők s más ajánlattevőknek odaitélhetők legyenek.

3. Ajánlat és ajánlati költségvetések csak az eredeti úrlapokon állíthatók ki.

4. Az építési munkának a megajánlott egységárak alapján kiszámított ajánlat végösszege az ajánlatban számokkal és betűkkel irandó ki.

5. Az ajánlathoz becsatolandó az ajánlati összeg 5%-ának, mint bánatpénznek a m. kir. állampénztárnál vagy valamely m. kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata. Készpénz értékpapírból álló biztosíték az ajánlathoz nem mellékelhető.

6. A lepecsételt, sértetlen borítékban elhelyezett és szabályszerűen bélyegelt ajánlatok legkésőbb **1914. évi augusztus hó 3-án délelőtt 11 órára** a m. kir. gazdasági műszaki hivatalhoz (Budapest, V. Zoltán-u. 6. IV. em.) nyújtandók be, hol azok ugyanaznap déli 12 órakor nyilvánosan felbontatnak.

7. A fenti kikötéseknek meg nem felelő vagy elkésve érkezett, valamint távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

8. A m. kir. földmívelésügyi miniszter fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhat esetleg valamennyit mellőzheti.

9. Az építkezés az odaitélés, illetve a munka átadása után azonnal megkezdendő, de legkésőbb 1914. évi augusztus hó 17-én megkezdendő és 1914. évi október hó 10-ig tető alá hozandó és legkésőbb 1915. évi május hó 15-re teljesen befejezendő.

10. A tervek, szerződési tervezet, általános és részletes feltételek a gazdasági műszaki hivatalban (Budapest, V., Zoltán-utca 6. IV. em.) és a debreczeni m. kir. állampénztári hivatalban a hirdetés megjelenése napjától hétköznapokon a hivatalos órák alatt betekinthetők és ugyane hivatalokban vehetők át az ajánlati és költségvetési úrlapok is.

Budapest, 1914 július hó 22

M. kir. földmívelésügyi miniszterium gazdasági műszaki hivatala.

DARKAU-FÜRDŐ

(Osztrák-Szilézia.)

Legerősebb elsőrangú jódbrom-sósfürdő. Egyetlen fürdő, ahol tiszta jódsóban lehet fürödni. Javallatok: Görvély, exsudatumok, ércimeszesedés, csont- és ízületi bajok, női betegségek, csusz, stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Régi park. Diszes szállások. Gyermekpenziók kiséret nélkül. Hegyi vízvezeték. Telefon Posta, táviró és vasúti állomás. Evad május 15-től október 1-ig. Főorvos Dr. Edm. Beck. Értesítésekkel és prospektusokkal szolgál **Exz. Graf Larisch-Mönnichsche Kurverwaltung, Darkau.**

Mack-féle
KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Százézer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban 15,30 és 75 fillér. Kaiser-Borax - Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH WIEN III/1
Mindenhol kapható.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

" CZÉGNÉL "

DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Napernyők
Gyermekruhák
Harisnyák
Tricók

!! nagy választékban !!

Valódi brünni szövetek
az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- Kert, csizma felöltőszövetet, turisztalókat, sejkamarkant, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon kelt, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztjyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentőségek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai válságréte. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40
Házirend	40
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10
Üres lakás bejelentési lap	10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10
Építés engedély iránti kérvény	10
Lakhatási	10 fillér

ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAOZ-UTCZA 49.

Steckenpferd-illomtejszappan
Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepül ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föllímulhatatlanságáért. **Exzernyi elismorölével!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevasárlásnál óvatosság! Úgyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb.

Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera illomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

432—1914. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. i. 160/1. 1914. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Riesz Henrik debreczeni lakos részére lakostól 46 korona 21 fillér tőke, ennek 1912. év szeptember hó 5. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 67 korona 44 fillér perköltség erejéig 1914. évi február hó 27-én bíróság lefoglalt és 623 koronára becsült házi butorok és egy fedeles kocsiából álló ingóságok **1914. évi július hó 28-án délután 1/2 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Hatvan-u. 58. sz. a. s folytatólag Simonyi-ut 4. sz. háznál Mihály Sámuel 56 korona 01 fillér tőkekövetelése és járulékai kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1914. évi július hó 5-én.

Török Péter, bírói kiküldött.

Tanintézet **kereskedelmi tudományok** folyamára, Mester Friedr., az Európa határain túl is ismert azelőtti Kereskedelmi Akadémia tulajdonosa, Leipzigig. Prospektus az igazgatóság útján díjmentesen.

3015—1914. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az Alföldi Takarékpénztár végrehajthatóknak Polgár Imre és neje Deák Juliánna vámospércsi lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 300 korona tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreczeni kir. törvényszék területén levő, Vámospercs községben fekvő, 1. a vámospercsi 325. sz. betétben A + 1. sor. 1149. hrsz. alatt felvett, a Zsiroskert dűlőben fekvő szántóra 40 kor.;

2. a vámospercsi 927. sz. betétben A. I. 1—5., 7—10. sor. 2271/2., 2272/1—b., 2272/2., 2273/1., 2273/2., 2274/2., 2273/3. b—1., 2273/3. b—2., 2273/3—6—3. hrsz. alatt felvett, a Papfolyója dűlőben fekvő ház, udvar, szántó és rét 1074 kor.;

3. a vámospercsi 728. sz. betétben A + 1. sor. 2413. hrsz. a. felvett, az Irigyli dűlőben fekvő szántóra 117 kor.;

4. a vámospercsi 1435. sz. betétben A + 1. sor. 2417. hrsz. a. felvett Irigyli dűlőben fekvő szántóra 16 korona kikiáltási árban elrendelte.

A vámospercsi 728. és 927. sz. betétbeni ingatlanok, amennyiben azokért külön-külön 4200 korona vételár megígértetnek, a C. 1. alatt özv. Polgár Jánosné szül. Kozma Zsófia javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával, ellen esetben a nélkül fognak nyomban eladatni.

Az árverést **1914. évi augusztus hó 26. napján délelőtt 9 órakor** Vámospercs község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§.; 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Debreczen, 1914. évi április hó 9. napján. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tóth s. k., kir. tszéki jegyző.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

Vidékről
apróhirdetéseket legelőször postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelleges leveleket
csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon száma: Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelleges levélnél a hirdetés száma is kéretek.

19 éves
félárva, 400,000 korona vagyonnal, fiatal özvegy 50,000 korona hozomány és sok száz vagyonos hölgy van házasság céljából előjegyzésben. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítást ad „Hymen”, Berlin 18.

Földbirtokos lányai,
Molett jellegre levelek vannak a kiadóban.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tisztoságos embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

Vasútag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendők.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapirokra és 1-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelzálógra 140 K
Hazai sorsjegyre . 90)
Osztr. vörös kereszt s.j. 40)
Olasz vörös kereszt s.j. 33)
Erzsébet sorsjegyre . 7)
Jósziv . 10)
Bazilika . 20)
Magy. vörös kereszt s.j. 22)

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre főlemeljük. **Részletfizetésre vásárolt, de megkötött nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk az rájuk fenti kölcsönt adjuk.**

A Debreczeni Közaló KÖLCSÖN
intézet Részv.-Társ. bankosrúlya
SIMONFY-UTCZA 13. SZÁM.
Telefon 298. Alapítási év 1878.

Üzlet

FRISS
töltésű ásványvizsek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és feregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Folyadék mérgek kapható. Postakert Gyár-utca 6. Levélbeli megrendeléseket kérem.

Cseplést
vállalok, gép azonnal szállítható. Fái vasöntöde
Telefon 957.

SZEGEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyamatárú nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falussy Károly
polgári és katonai cipész
Debreczen, Csapó-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Lakás

Két
szobás csinos, modern lakást keresek azonnalra. Ajánlatok F. D. jellegre a kiadóhivatalba küldendők.

Kiadó
különbejáratu utcai szoba. Kossuth-u. 35.

Kiadó
gargon lakás. Orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas. Kossuth-u. 15

Adás-vétel

Makulatur papiros
kapható a kiadóban.

Befőttes
üvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Kapucédulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban

Üzemnagyobbítás folytán

nyomással:
1000 színes jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . 6-
1000 félv üzleti levélpapír . . . 7-
1000 színes levelező-lap . . . 5-20
Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

*Tisztítsa Öna fémeket csak is tisztító-
GLOBUS kivonattal
A fény a legtartósabb!*

Geolin
a legjobb helyekony tisztító-szerrel

Gyárosok ifj. Schulz Frigyes G. m. b. H. Aussig a/E

Sztojikai

Erdély béreceiből fakadó természetes gyógyhatású ásványviz, melyet a leghiresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak, kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárúsítás

KONTSEK GÉZA

kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható,

Gyomorbajoknál csodahatású, cukorbetekéseknek speciális gyógyszer. Borral vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borviz.

Ügyvédi
irodai gyakorlattal bíró leány irodai alkalmazást keres. Korodi, Piac-utca 43. sz.

Lakbérieti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Eladó
asztali és tornyos vas-konyha. Pacsirta-u. 47.

Szénvignetta
ezzenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Különtéle

Mosodámban
gallérokat 5 fillérért, ingeket mosva és vasalva 24 fillérért, kimosott ingeket 16 fillérért vasalok. Halköz 4. és Piac-utca 29. sz.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, máhlot, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan Matild-arekenőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

PALMA az elasztikus cipősarok
figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

Ragyogó fehér a fehérenemű
— egy 1/2 órai főzés után —

persil
önmüködő mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélküli! Kefelés nélküli! — Dörgölés nélküli!

„PERSIL“ megkíméli a fehéreneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehéritették volna. — Gyár: GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.
Mindenütt kapható!

ESKA

A koncentrálo köt-karikás Es-ka kerék-párunk által cca. 40% erőfeltejtést megtakarít.
A legfontosabb újdonság Egyedüli árusítás:

Kastrup & Swetlik Eger 1/B.

Molnár Testvérek Debreczen.

KÁVÉSOROK, VENDÉGLŐSÖR
CUKRÁSZOK
ÉS A N. É. KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Van szerencsém a naggérdemű közönség szives tudomására hogy TOJÁSCIKKEIMET kizárólag raktáramban (Burgondia-u. 4. sz. alatt) árusítatom, azokat sem piacra, sem házhoz nem szállítom, miért is csak a raktáramból beszerzett áruk kifogástalan minőségeért és egészséges voltáért vállalom felelősséget. Áruim kifogástalanságánál és olcsóságánál fogva a fogyasztó közönség jelentékeny meglakaritást érhet el; miért is tisztelettel kérem meggyőződés végett szükségletét raktáramból beszerezni, melyeket ma a következő árakban bocsájtom forgalomba kicsinyben is:

FRISS LÁMPÁZOTT TEATOJÁS 36 darab 2 korona.
FRISS LÁMPÁZOTT FŐZŐTOJÁS 40 darab 2 korona.

Tisztelettel
Waltner Sámuel
tojásnagykereskedő, BURGONDIA-U. 4. SZÁM.

A szépségnek előjoga

van minden életkörülmény közt s minden társadalmi osztályban. A szépség az egész világon szabadlevéllel megy s a szépséggel megáldott embereket mindenütt tárt karokkal fogadják. A szépségnek egyik legfontosabb szerve a gazdag, kifogástalan hajdusz, bizonyos tekintetben koronája a szépségnek. Minden gondolata behát a hajának ápolása legyen s azokat a káros befolyástól mentesíteni. Sikeresen ezt csak

Dr. Dralle nyirfa hajvizével

teheti. Nemes, a legfontosabb természetes alkatrészekből készült hajviz.
Imerje meg a csodásan éltető hatását a Dralle nyirfavizével való bedörzsölésnek s meggyőződött híve lesz ennek, az orvosok és laikusok által dicséret szernek. Ez a szer a legnagyobb ellensége a korpászásnak és hajbetegségeknek s erősen elősegíti a hajnövést.

Kapható minden szakhavágó üzletben, K 250 és K 5-
Dalle, Hamburg és Bodenbach a. E.